

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig en

NIEUWS-

Woensdag

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD,

26 September.

Frankrijk.

Paris, den 25sten September.

Het ministerie begint zich eenigzins ongerust te maken over de pogingen hier en daar van de wijk der nationale gardes gedaan, die verkiezingen het recht van verkiesing, eerder uitgebreid ten voordele van ieder die tot de burgerwacht behoort. Te Parijs werd deze poging niet algemeen bekend was, doch een bijzonder heeft gekregen door den ophef welken men daarvan te Manchester bij eene bijeenkomst van radikalen gemaakt heeft, waar het heeft, dat vele duizenden nationale gardes in Frankrijk het zwaard voor het algemeen stemrecht getrokken hadden, en waar deze grootsche poging der fransche vrijheidsbroeders door de britsche radikalen met levendigheid werd toegejuicht. Op het verslag dezer bijeenkomst in de londsche bladen voorkomende, heeft men hier aan de zaak meer gewigt, gaan hechten. Het *Journal des Débats* heeft een uitreksel gegeven van de gemelde bijeenkomst, om de overdreven taal en de kwijp dier britsche hervormers te doen uitkomen en thans behelst het een artikel bepaald tegen het algemeen stemrecht gericht, waarin al de gevaren worden uiteen gezet, wanneer zonder onderscheid, recht heeft om aan de verkiezingen deel te nemen, en de menigte tot werktuig strekt der partijen, die hunne ambtgenen willen gekozen hebben. Door anderen wordt aangevoerd, dat de petitiën der nationale gardes niet zoo ver gaan, wanneer zij voor de gewapende burgermij, die meer dan eens geloofd heeft het grootste belang in de handhaving van orde en rust te stellen, het recht van verkiezing vragen.

De hertog van Orleans is gisteren te Parijs gekomen en heeft morgen vroegtijdig weder vertrokken, zoo men zegt naar Metz, om vervolgens al de oostelijke en zuid-oostelijke vaste plaatsen van het rijk in oogenfchouw te nemen.

Het dagblad *le Messager* wordt thans voor de rechtbank van correctie en politie vervolgd, op eene klacht ingezonden door den voormiddigen prefect van politie, den heer Giquet, tegenwoordig. De advocaat *Barthelemy* zal de aanklacht onderwerpen, terwijl de advocaat *Mauguin*, nu men zegt, de verdediging van den *Messager* op zich zal nemen.

De koningin van Spanje heeft dezer dagen den graaf *Toreno* tot gronde van de eerste klasse verheven.

In de dagorder door den generaal *Espartero* in het begin dezer maand aan zijne troepen uitgevaardigd, straalde reeds vrij duidelijk door, dat er onder de troepen in den laatsten tijd veel onvrede tot desertie en niet zonder gevolg had plaats gehad. Thans vindt men in de Madridsche courant van den 15den eene dagorder uit het hoofdkwartier van *Espartero*, den 9ten September te Logrono aan de troepen bekend gemaakt, waarin men onder anderen leest: „De opperbevelhebber heeft vernomen, dat de agenten van den pretendent hunne verleiding verdubbelen om de brave soldaten van het leger om te koopen. Van de magtelooheid hunner wapenen overtuigd, zoeken zij in valsheid en liet de middelen die hunne onrechtvaardige zaak hun ontzegt. De zorg van Z. Exc. voor de eer van het leger, verplicht hem, terwijl hij deze waarschuwing doet, tevens maatregelen te nemen om dezulken die zich mochten laten verleiden tegen te houden en te straffen.“ Daarop volgt de bepaling dat al wie tot den vijand deerteert onmiddellijk zal gefusilleerd worden, zonder anderen vorm van proces dan een krijgsraad om de misdaad te constateren; even zoo zullen gefusilleerd worden de deserteurs die naderhand krijsgewonnen mochten geïnter worden. Al wie de desertie bevoordert, tot welke klasse, geslacht of staat hij ook behoort, wordt op dezelfde wijze gefusilleerd terwijl zijne besittingen ten behoeve van het leger verbeurd worden verklaard.

Uit Spanje heeft men voor het overige haden geene nadere berichten.

In het *Journal des Débats* leest men heden het volgende:

Het Texiaansch dagblad, de *National Banner*, dat te Houston, de hoofdstad der republiek van Texas, wordt uitgegeven, houdt het bericht, dat Engeland met dezen nieuwen staat een handelsverdrag gesloten heeft, krachtens welk de Texiaansche vlag in de Engelsche havens, en omgekeerd de engelsche in de Texiaansche, zal erkend worden.

Dit traktaat staat, zoo het schijnt, met eene formele erkenning van de onafhankelijkheid en het nationaal bestaan van Texas gelijk. Men weet dat Mexico nog altijd in oorlog is met deze republiek, met geweld van Mexico gescheiden, ten gevolge van eenen opstand, die verscheidene Mexicaansche legers niet hebben kunnen bedwingen. Het valt te betwijfelen, dat het gouvernement van Mexico

in dit traktaat van het engelsch ministerie een teken van vriendschap ziet, waarop het meende te kunnen rekenen. Tot heden is Engeland de enige Europeesche staat die de republiek van Texas erkent heeft.

Duitschland.

München, den 25sten September.

Uit München wordt geschreven, dat Z. D. de hertog *Maximiliaan van Leuchtenberg* zich, naar men vernam, in het begin der volgende maand naar St. Petersburg zal begeven.

Verder schrijft men uit de keizersche hoofdstad: „De koningin van Griekenland zal niet, gelijk beweerd is, naar München komen. Zij is reeds te Bern aangekomen, zal daar haren vader verwachten, tot het midden van October in die stad verbleven, en vervolgens tegen het einde dier maand te Ancona op de voor Hoogstdezelven aldaar gereed liggende stoomboot weder scheep gaan. Alvorens zal zij echter met onze koningin *Theresa* op eene derde plaats eene zamenkomst hebben.“

Uit Arensburg wordt aan het dagblad van Augsburg de verklaring toegezonden, dat het door het *Journal des Débats* en andere fransche bladen beweerde ontrent een aansoek, door prins *Lodewijk Napoleon* gedaan om in russische dienst te treden, geheel valsch is.

Naar men uit Weenen vernemt, zou de grijs hertog van *Blacas*, die in een hevigen graad aan de watersucht lijdt, op zijn verlangen, uit Kiroberg, over Weenen, naar Görz worden vervoerd, daar hij het klimaat aldaar beter voor zich oordeelde. De geneesheeren schijnen echter de hoop op zijn behoud te hebben opgegeven.

Het oostenrijksche hof heeft den 15den dezer de hoofdstad van het Lombardisch Venetiaansch koninkrijk verlaten en zich naar Pavia begeven. Het dagblad van Milaan behelst omtrent deze reis HH. MM. de keizer en keizerin naar het zuiden, het volgende:

Den 15den september, even na zonsopgang des morgens, kwamen Hoogstdezelven in den besten welstand in weêrwil van het bijzonder ongunstige weder, te Binasco aan, alwaar reeds de aartsbischop onderkoning met zijne gemalin, de gouverneur van Lombardije, enz. waren aangekomen. Na door den delegaat van Pavia aldaar becompliment te zijn, setteden HH. MM. de reis naar *Cortina di Pavia* (het kerkhuizer-klooster) voort. Ten 11 ure kwamen zij aldaar aan en werden door den aartsbischop zelf in de prachtige en beroemde kerk rondgeleid, die vele kunststukken bevat. Ten 1 ure kwamen Hoogstdezelven te Pavia aan, waar zij, te midden van eene ontelbare menigte uit de stad en den omtrek, hinnen intogt deden. In het paleis *Cusani-Botta*, werden Hoogstdezelven door de geestelijkheid en de burgerlijke en militaire autoriteiten ontvangen. De keizer vertoonde zich met zijne gemalin op het balkon aan het volk, hetwelk daverende vreugdekreeten liet weergalmen. Na den maaltijd bezocht de keizer het akademiegebouw en de keizerin het weeshuis. Eene algemeene stads-illuminatie maakte een einde aan dezen voor Pavia zoo blijden dag.

Uit Milaan schrijft men, dat prins *Metternich* en de meeste diplomaten die de krooning hadden bijgewoond, HH. MM. over Genua en Florence, naar Venetie waren vooruitgereisd. De milanesche adel, het feestgewoel moede, haastte zich om naar zijne landgoederen terug te keeren; en weldra zou in de lombardische hoofdstad de vorige rust weder heerschen. Door de loffelijke voorzorgen der paardposterij, waren er uit geheel Opper-Italië eene ongelooflijk groote hoeveelheid paarden te Milaan vereenigd, om de talrijke reitvaardigen dienste te kunnen staan. Over de te Milaan plaats gehad hebbende feesten verneemt men slechts eene stem, namelijk, dat dezelve door lust, smak en ware feestvreugde hebben uitgemunt; ook wordt de rijkdom en pracht der dames-toiletten bij uitstek geroemd. Te midden van de elkander opvolgende bruisende vermaken, hadden de hogere kringen het verlies te betreuen gehad, van eene van de allerschoonste sieraden, de jeugdige lady *Elizabeth Harcourt*, die plotseling door den dood was weggerukt.

In den loop der maand October worden de beide zonen van den regerende vorst *Milosch*, van Servie, te Weenen verwacht.

Volgens berichten uit Konstantinopel tot den 27sten Augustus, had er in die stad een hevige brand plaats gehad, ten gevolge waarvan echter slechts ettelijke huizen waren in de asch gelegd. Alvorens bij onderzoek gebleken was, dat dit een gevolg van onvoorzigtigheid was geweest, had men het er voor gehouden, dat dit ongeval een gevolg van moedwil was, voortgesproten uit de misnoegdheid welke in de turksche hoofdstad heerscht, en dat de bekende hervormingszucht van het ministerie, en de over het met Engeland gesloten traktaat. Over dit laatste bericht over

gens de meeningen zeer verschillend. Zoo lang de bewerker van hetzelfde, *Raschid*, zich nog in de hoofdstad bevond, werd niet anders dan met lof over hetzelfde gesproken; terwijl men thans, nu die staatsman natuurlijks vertrokken was, hem van partijheid voor Engeland aanklaagde en het kabaal waarvoor men in zijn afwezigheid dachtte nu reeds in volle werking tegen hem aan was. De berigtgever meent, dat, zoo door het tot stand gekomen traktaat, welk aan Engeland die voordeelen boven andere mogendheden worden verzekerd, welke hetzelfde van de Porte eischte, *Raschid* alsdan nog slechts eene staatkunde gevolgd heeft, die als de eenige voor Turkije dienstige moest aangemerkt worden.

— Een nader berigt uit Konstantinopel van den 20sten Augustus, vermeldt dat, volgens ontvangen tijdingen uit Bagdad, er eene formele oorlogverklaring door de Engelschen aan den Perzischen schach zou gedaan zijn. Onmiddellijk na deze verklaring, waren de engelsche troepen, aan welke zich talrijke scharen van ontevredenheid hadden aangesloten, van Buschire (Abuscher) naar Schiras opgetrokken; en hadden zij in eenige op marach derwaarts voorgevallen schermutselingen, de perzische troepen veratrooid. — Te Konstantinopel, waar men dit alles met veel bezorgdheid aanzag, hoopte men dat de schach zou toegeven en slechts de politiek soude volgen, die Engeland hem wilde voorachrijven.

De admiraal *Roussin* had den 21sten deese seer langdurige conferentie met *Chosrow-pacha*, den president van den staatsraad, over het met Engeland gesloten traktaat gehouden; deze muzeiman wordt gezegd te behooren onder degenen die de beginselen van dit traktaat wraken.

Nederlanden.

Breda, den 25sten September.

Eergisteren is van het departement van buitenlandsche zaken te 's Gravenhage een ambtenaar met depeches van ons gouvernement naar Londen vertrokken. Naar het scheen, waren er in de laatste dagen gewichtige depeches van daar bij het ministerie ontvangen.

— Door Z. M. is benoemd tot mede-directeur der Nederlandsche bank, de heer *Ananias Willink*.

— Tot kadets voor het vak van den waterstaat bij de koninklijke militaire akademie alhier, zijn door Z. M. benoemd: *A. T. Ledebor* en *A. C. Reuther*.

— Tot magazijnmeester der artillerie, 2de klasse, te Terneuzen, is door Z. M. benoemd *J. Smit*, thans denzelfden rang bekleedende, doch van de 3de klasse, te Maastricht.

Ingevolge is door Z. M. benoemd tot magazijnmeester der artillerie, 3de klasse, te Brekens, *F. J. Buffard*, thans conducteur der artillerie te Gorcum.

— De commissie tot de tentoonstelling van kunstwerken van levende meesters, te Amsterdam, is door Z. M. gemagtigd tot het openen eener loterij van zoodanige voorwerpen, als souden kunnen worden aangekocht uit die welke op de bedoelde expositie worden toegelaten.

— Volgens bekendmaking van Z. Exo. den heere minister van finantien van den 22sten dezer, hebben de middelprijzen der inlandsche granen, voor het gedeelte rijk, van den 20sten Augustus tot den 10den September, op de bij de wet bepaalde regeliingsmarkten, per mud bedragen: tarwe, f 9.25 1/2; rogge f 6.51 1/2; boekweit f 5.26 1/2; gerst f 3.91; haver f 2.58 1/2; ongepelde spelt f 3.20; wieshalve, volgens art. 1 der wet van 29 December 1835 (staatsblad n. 41) de rechten van de volgende granen gedurende de maand October, per mud zullen bedragen als volgt: op den invoer: tarwe en gepelde spelt f 0.25; rogge f 0.15; boekweit f 0.50; gerst en mout f 0.75; haver f 0.75; ongepelde spelt f 0.50; en op den uitvoer: tarwe en gepelde spelt f 0.50; rogge f 0.30.

— Het korps Noord-Brabandsche jagers, hetwelk sedert Mei 1837 te Hilvarenbeek gekantonneerd is geweest, is den 17den dezer van daar naar Esch vertrokken, om tot nader order aldaar kantonnementen te betrekken.

— Uit Aalsmeer verneemt men, dat op zaterdag den 15den dezer, door den heer *Hendrik Hakstien*, genees-, heel- en verloskundige in die gemeente, *Jacoba van der Schillen*, oud 37 jaren, huisvrouw van *Klaas de Groot*, werkmans, daar zij zich in de laatste maand harer zwangerschap bevond, na haar overlijden verlost is, met dat zeldzaam gelukkig gevolg, dat het kind levend ter wereld is gekomen.

— Uit Vliessingen schrijft men, van den 21sten dezer: „Het volgende verschrikkelijk ongeluk heeft heden avond tusschen vijf en zes ure, op den Schroeweg, nabij Middelburg, plaats gehad. Een karrejongen, die een paard naar de weide moest brengen, bond hetzelfde met den halster aan een mandewagentje vast, waarin hij een kind, oud anderhalf jaar, van den landman *Gideons*, wonende op den Schroeweg, plaatste en hetzelfde daarin vastbond; het paard, door het ongewone verschrik, wierp den kop in de hoogte op en geraakte op den hof, met dit ongelukkig gevolg, dat hetzelfde, de Vliessingse poort te Middelburg binnengedrukt, het kind, met het mandewagentje dood, verpletterd achter zich slopende. — Naar men verneemt, zal op Maandag hantbander, te Middelburg de terechtstelling plaats hebben van *Sara Guldhof*, huisvrouw van *P. Huisson*.”

— Door de directie der Nederlandsche Handelsmaatschappij zullen wederom op den 25sten der volgende maand te Amsterdam worden geveild: 37,557 kranjans en kanassers, 4464 zakken en maten en 198 kisten *Javasulker*.

— Gedurende de vorige week is slechts één schip van de Rijk uit de haringvloot te Enkhuizen aangekomen met 23 1/2 last. Nog één achip van Maassluis, half Junij vertrokken, en twee van Vlaardingen, die als jager hebben gediend en eerst tegen half Junij willepen, zijn van hunne eerste reis in zee; de nog overige 118 schepen zijn allen reeds eenmaal aan geweest.

— Aan een huis van commercie te Amsterdam wordt het volgende Batavia geschreven, onder dagteekening van den 12den mei jl.

„Naar men van goederhand verneemt, soude, volgens de jongste berichten van Canton in China, de keizer van het Chinese rijk voornemens zijn ernstige maatregelen te nemen tegen de vreemde schepen welke voor den handel zich in dat gewest bevinden en in het vervolg daar zouden aanlanden. Aanvankelijk zijn de engelsche, fransche, amerikaansche, duitsche en belgische negocianten van Canton geweken en het is alleen het nederlandsche etablissement in dat gewest vergaansing heeft aldaar ongestoord werkzaam te blijven. Men wil dit voorrecht uitsluitend toegeschreven hebben aan het beleid en de omzigtige handelwijze van den nederlandschen consul in Canton die, na een verblijf van ruim twaalf jaren in dat rijk, den Chinese grondwet kent, en landgenoemde taal magtig zijnde, de eer der nederlandsche natie en vlag weet te handhaven, terwijl alle andere vlaggen hebben moeten wijken.”

— Uit Londen wordt van het laatst der vorige week geschreven, dat er volstrekt geen nieuws van de Conferentie was. De afgevaardigden waren de afgelopen week uit de stad geweest, de een hier, de ander daar. Lord *Palmerston* was de laatste week te Windsor geweest, graaf *Bulow* te Oxford. Men dacht in de thans lopende week met van de Conferentie te hooren.

— In de beide dezer dagen gehouden vergadering van directeuren en aetshouders van de Bank van Engeland, hebben eersigennemde weder het gewone dividend van 4 pCt. in het halfjaar aangebondigd. Zij hebben echter gezegd, dat de winsten der bank niet toereikten om dit dividend te bestrijden, en zij zich alzo weder hadden genooft gezien, om eene som van 34,000 pond sterling aan het reserve-fonds af te nemen. Hoewel overtuigd dat dit op den duur niet kan volhouden, hebben de aandeelhouders het aan geboden dividend weder aangenomen.

— Volgens de jongste berichten uit Stockholm, was daar thans alles tot de rust wedergekeerd. Door den handelstand was eene inschrijving geopend, die aanzienlijke sommen had opgeleverd, welke deels ter beschikking van het gouvernement had gesteld, om de oproermakers magtig te worden; en waren dan ook goldpremieën door den opperstadhouder uitgedeeld, ter ontdekking van de aanstokers der oproerige tooneelen.

Ter gelegenheid van de viering der september-feesten zijn eenige brusselsche bladen gisteren niet verschenen. De eerste dag dezer feesten is zonder eenige opmerkelijke gebeurtenis voorbij gegaan. Er waren veel voorbereiden gemaakt voor de viering der lijkdienst ter nagedachtenis der gesneuvde september-mannen, en voor de inwijding van het monument der Verheid, hetwelk mede ter hunner nagedachtenis is opgericht. Het vier legioenen der burgerwacht van Brussel waren tegen maandag ochtend in de wapens geroepen, om zich legioensgewijze te versamelen op den Grand Sablon, op de nieuwe Korenmarkt, op het Manteplein en op het plein voor het paleis van justitie. Een batalion van het 1ste legioen zou post vatten op het Martelaarsplein, waar de inwijding plaats moest hebben.

Ter gelegenheid van de ontthoofing van het standbeeld des generals *Beillard*, is een gedenkpenning geslagen, welke op de eene zijde zijn borstbeeld vertoont; op de keerside leest men in een lauwerkranz: *Het erkentelijk België, 26 September 1838*.

— De burggraaf *Alfred Filain XIII*, die het tusschen België en Turkije gesloten handelstraktaat naar Brussel heeft overgebracht, is van daar met de ratificatie weder op zijnen post teruggekeerd.

— In den schouwburg van het park heeft Zaterdag avond de opvoering van een op de september-feesten gemaakt gelegenheidsstukje, de grootste sensatie verwekt; en zijn vooral, ettelijke onpleiten toegejuicht en de herhaling derzelfden met onstuimigheid gevraagd, die betrekking hadden op de luxemburgsche zaak, wovende deselven in den mond geleid van een luxemburgsch pechter, die bij het gebeurde van Strassen zijne haas verloren heeft en van de Belgen nu ook zijn deel in hunne vrijheid komt magten. Ten slotte is, op verlangen des publieks, de *Brabantpauze*, door een der acteurs, onder ooverdooyend handgeklap, opgevoerd.

— Ter Antwerpse beurz waren gisteren (24 September) genoteerd: Belg. 102; Id. 3 pCt. 74; O. M. 107; Sp. Ardoin 18 1/2; Nap. r. 93 1/2; Rom. L. 101; Genf. r. 100; Braz. 81 1/2; Wier op Amst. en Rott. 1/2 pCt. v. p. p.

Ter Amsterdamse beurze van gisteren (24 Sept.) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2 1/2 pCt. 53 1/2, 150, 70; 5 pCt. 104 1/2; Kansb. f 24 1/2, 150, 70; Am. Sijnd. 4 1/2 pCt. 95 1/2; Id. 5 1/2 pCt. 79 1/2; O. 1. 99 1/2; Handelsm. 160 1/2, 170, 70; Ardo. a. a. 85, 18, 10, 40; Rott. 105 1/2; Rott. 69 1/2; Braz. 82 1/2; Col. 10 1/2; Mex. 10 pCt. 100; Rijn-Spoorweg 106 1/2.

Mr. L. BEERS, Notaris te Breda, 25sten Sept. 1838, in het Koninklijk huis van P. AERT-GEERTS, aan de Haven te Breda, des avonds ten zeven ure, overgaan tot den laatste Verkoop van:

Eene hechte sterke en wel doortimmerde HUIZINGE, STALLING, TUIN en ERVE, genaamd: *Het Paard in de Wiep*, gestaan en gelegen te Breda, aan de zuidzijde van den Haagdijk, met het mede gebruik van den Gang, westwaarts aan deze Huizinge gelegen, gemerkt B. 351; Kadaster Sectie A., N. 368.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.